

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Prenumerata miesięczna

1.50 z odb. w Adm.
1.95 z odb. do domu

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Czwartek 20 maja 1937 r.

Nr. 138

Mord w kolejce podziemnej

Młoda kobieta zasztyletowana w tajemniczych okolicznościach

PARYŻ. Cała prasa i szerokie koła mieszkańców Paryża pasjonują się od niedzieli sensacyjną zbrodnią popełnioną w wagonie kolejki podziemnej.

Zbrodnia ta popełniona została w niesłychanie zagadkowych okolicznościach. Gdy pociąg kolejki podziemnej wyruszył z punktu końcowego t. zw. Bramy Charenton, na pierwszym przystanku grupa 5-6 młodych dziewcząt i oficer lekarz wsiadli do wagonu klasy pierwszej zupełnie pustego, po nieważ nie było już miejsc w przepelnionych wagonach klasy drugiej.

Spostrzegli oni w wagonie leżącą na ławce młodą kobietę

z sztyletem tkwiącym w szyi. Lekarz stwierdził, że już rannej nie pomóc nie może, ponieważ przebita została arteria.

Lekarz ten niebawem wycofał się z wagonu i zniknął w tłumie na peronie. Zaalarmowana służba kolejowa i policja przybyła na miejsce natychmiast, jednakże ranna nie zdołała już wypowiedzieć ani słowa.

Wdrożone śledztwo stanęło wobec zagadki, kiedy i w jakich okolicznościach popełniono zbrodnię? Wagon kolejki podziemnej są całkowicie oszklone, tak iż nawet przejścia pomiędzy wagonami zaopatrzone są w oszklone drzwi.

Ponieważ wszystkie wagony

śledztwo stanęło wobec zagadki, kiedy i w jakich okolicznościach popełniono zbrodnię? Wagon kolejki podziemnej są całkowicie oszklone, tak iż nawet przejścia pomiędzy wagonami zaopatrzone są w oszklone drzwi.

Władze śledcze skłaniają się

do przypuszczenia, że morderstwo popełnione zostało przed wyruszeniem pociągu ze stacji wyjściowej, gdyż na pierwszym przystanku, na którym morderstwo zostało spostrzeżone nikt z wagonu nie wysiadł. Jak stwierdzono zamordowa

na była kasjerka jednego ze sklepów paryskich, przy czym jednocześnie wieczorem występowała jako fordanserka w jednym z dancinów na Montmartre. Ze względu na niezwykłe okoliczności morderstwa sprawa ta wywołuje ogromne zainteresowanie.

Ruch rewolucyjny w Albanii wywołany został przez komunistów?

TIRANA. Albańskie biuro prasowe donosi: Ruch rewolucyjny zakończył się całkowitym niepowodzeniem. Wojska rządowe jeszcze ścigają rozbitych powstańców.

Z dokumentów, znalezionych w ubraniach zabitych oraz jeńców wynika, iż ruch miał charakter komunistyczny.

TIRANA. Wojska rządowe według agencji Stefani idą w kierunku na Argirocastro i nie spotykają się z żadnym oporem. W całej Albanii panuje zupełny spokój. Prawdopodobnie w najbliższej przyszłości powstańcy poddadzą się.

Straże przednie sił rządowych, wysłanych z Walony

spotkały powstańców na drodze z Walony do Tepelema w pobliżu przełęczy Proci.

Po krótkiej utarczce powstańcy w nieładzie zbiegli, ścigani bez przerwy przez wojska rządowe.

Brat przewodcy powstańców Ismet Toto poległ podczas starcia.

Komuniści sięgają po rząd

Przesilenie gabinetowe w Walencji trwa

PARYŻ. Havas donosi z Walencji: Wczoraj po obiedzie Caballero zawiadomił prez. Azana o niemożliwości utworzenia rządu ze względu na stanowisko większości stronnictw.

Azana prosił jednakże Caballero, by zaczął ze swą decyzją kilka godzin na rezultat osobistych rozmów z przysiężonym.

O godz. 19-ej w pałacu prezydenta zebrał się przedstawiciel stronnictw socjalistycznego, komunistycznego i organizacyj republikańskich. O godz. 20-ej przyszedł na to zebra

nie Caballero.

Prezydent Azana nawoływał do ułatwienia zadania prezesowi rady ministrów. Komuniści domagali się jednakże nie tylko ministerstwa wojny, ale i stanowiska premiera dla swego przedstawiciela.

O godz. 22.15 Caballero ostatecznie odmówił dalszej pracy nad utworzeniem nowego rządu.

W następnych depezach donosi Havas z Walencji, że prez. Azana powierzył dotychczasowemu ministrowi finansów socjalistcie Neguin misję tworzenia nowego rządu.

PARYŻ. Opinia publiczna i prasa paryska z dużym zainteresowaniem śledzi rozwój wydarzeń politycznych w Walencji. Prasa komunistyczna i socjalistyczna, omawiając obecny kryzys rządowy w Hiszpanii, twier

dzi, iż główną trudność przy jego rozwiązaniu stanowi rywalizacja i walka między partiami o wpływ w rządzie.

„Le Journal“ daje wyraz przekonaniu, że kryzys obecny jest jednym z etapów rozgrywki między socjalistami i komunistami z jednej, a anarchistami z drugiej strony, przypominając, że podobna rozgrywka Rosji sowieckiej kończyła się całkowitym wytepieniem anarchistów przez rząd bolszewicki.

Katastrofalna burza w Gdyni

Po niedzielnej burzy, jaka przeszła nad Gdynią nastąpiła wczoraj w południe druga, której skutki były znacznie gorsze.

Katastrofalnie przedstawiała się sytuacja w Małym Kacku, gdzie mała normalnie rzeczka Kacza wylała i zagrażała podmyciem toru kolejowego koło stacji Orłowo.

W wielu wypadkach straż pożarna ewakuowała mieszkańców zagrożonych budynków. Wzburzone fale rzeczki Kaczej, przechodząc przez Orłowo, przerwały szosę asfaltową, prowadzącą z Gdyni do Sopot, czyniąc w niej wyrwę, głęboką na 2

metry, a szeroką na 10 mtr.

Komunikacja samochodowa między Gdynią a Sopotami została przerwana. W akcji ratunkowej na zagrożonych terenach brały udział, oprócz miejskiej zawodowej straży pożarnej oraz portowej straży pożarnej, również straż pożarna Marynarki Wojennej, st. aż ochotnicza Małego Kacka.

Poza tym do pomocy wezwano również 3 plutony wojska. Wieczorem wody opadły i przystąpiono do zładania prowizorycznego mostu nad rzeczka Kaczą. Straty spowodowane ulewą są znaczne. Ofiar wśród ludzi nie było.

Deszcz przerwał ofensywę unieruchamiając lotnictwo gen. Franco

LONDYN. Korespondent Reutera z Bilbao donosi, że mimo deszczu przez cały dzień trwał pożar w m. Amorebieta,

16 km na pld.-wschód od Bilbao.

Miasto pali się jednocześnie w kilku miejscach. Pożary wznęciły bomby zapalające, zrzucone w olbrzymiej ilości przez samoloty powstańcze.

Rozpoczęta wczoraj przez powstańców ofensywa skierowana na Amorebieta powstrzymana została przez gwałtowny deszcz, który unieruchomił zupełnie lotnictwo. Amorebieta pozostaje nadal w rękach wojsk rządowych.

SEWILLA. — Gen. Queipo de Llano w swym przemówieniu radiowym zawiadomił o zajęciu ważnych punktów na

froncie baskijskim. Wojska rządowe poniosły znaczne straty.

Atak na Oviedo został odparty, powstańcy zdobyli parę armat i czołg.

Na froncie madryckim wojska powstańcze utrzymały wszystkie swe dotychczasowe pozycje. Wiadomości o otoczeniu miasta uniwersyteckiego i o okrażeńiu pozycji powstańców w Toledo, są nieprawdziwe.

Na odcinku Toledo wojska rządowe poniosły w ciągu ostatnich ataków tak poważne straty, iż efekty ich zmniejszyły się o 50 procent.

Piekło w obozie dla ochotników Rewelacje oficerów belgijskich

PARYŻ. Do Montpellier przybyli przez granicę hiszpańską dwa oficerowie Belgowie, mjr. van der Bosche i mjr. Lamm, którzy walczyli jako ochotnicy w szeregach hiszpańskiej armii czerwonej.

Oficerowie ci oświadczyli, że bez żadnego powodu zostali przed dwoma miesiącami aresztowani przez władze madryckie i trzymani w więzieniu przez 8 tygodni, a następnie również bez wskazania motywów wydalono ich z granicy terytorium, pozostającego pod władzą rządu w Walencji.

Oficerowie zakomunikowali korespondentowi „Le Jour“,

że dom stowarzyszenia francuskiego w Walencji „Alliance Française“ przemieniony został obecnie na więzienie, w którym znajdowało się ostatnio 500 Francuzów i 100 Belgów.

Niektórzy z aresztowanych przebywają w więzieniu już po kilka miesięcy, ale dotychczas nie wiedzą jakie zarzuty są im stawiane.

Obaj oficerowie belgijscy zwrócili się z prośbą do dziennikarza francuskiego, ażeby zaalarmował francuską opinię publiczną i domagał się interwencji u rządu w Walencji, celem uwolnienia, a przynaj-

mniej przeprowadzenia dochodzeń w sprawie więzionych 400 Francuzów i Belgów.

Belgowie dodali, że słynny francuski deputowany komunistyczny Andre Marty, przebywający od dawna na terytorium Hiszpanii jest komendantem obozu wyszkoleniowego dla ochotników w Albaceta i w straszliwych barwach odmalowali stosunki panujące w tym obozie.

U boku Marty władze w obozie sprawuje jako jeden z głównych dozorców pewien Jugosłowianin, który utrzymuje porządek za pomocą kija i rowolwera.

Straszliwy wybuch na barce Ciała zabitych na dachach sąsiednich domów

HONGKONG. Na wielkiej barce przewożącej pasażerów wydarzyła się gwałtowna eksplozja, w wyniku której 10 osób straciło życie, 7 odniosło ciężkie rany, a ok. 04 zaginęło.

Spośród ofiar większość stanowiły Japończycy, emigrujący do Ameryki Południowej. W ich liczbie były kobiety i dzieci.

Przyczyny eksplozji na razie nie ustalono. Nastąpiła ona w chwili przymocowywania barki do molu. Siła wybuchu była tak wielka, że barka uległa kompletnemu zniszczeniu. Ciała zabitych rozrzucone zostały w wielkim promieniu wzdłuż wybrzeża, a nawet znajdowano je na dachach sąsiednich domów.

HONKKONG. Urzędowo komunikują, że ilość ofiar eksplozji, jaka wydarzyła się na barce, wynosi 33 zabitych, 8 ciężko rannych i 10 zaginionych.

Zakazany wyścig lotniczy

LAKEHURST. Departament handlu odmówił udzielenia ze zwolnienia na wyścig lotniczy na trasie Nowy Jork — Paryż.

SKŁADAJCIE OFIARY NA

FUNDUSZ
OBRONY
MORSKIEJ

Konto P. K. O 50680

Prezydent Rzplitej pojedzie do Rumunii i będzie gościem króla Karola

Zapowiadana wizyta Prezydenta Rzplitej w Rumunii nastąpi w dniu 7 czerwca. Usiłowano już program wizyty Głowy Państwa w stolicy zaprzymerzonego mocarstwa w Bukareszcie. Wizyta Prezydenta Rzplitej zbiegnie się z 7 rocznicą wstąpienia na tron króla Karola II.

Prezydent przybędzie do Bukaresztu dn. 7 czerwca i na dworcu kolejowym zostanie powitany przez króla Karola II. Prezydent Rzplitej zamieszka w pałacu Królewskim, jako gość Króla Rumunii. Dn. 8 czerwca w rocznicę wstąpienia na tron króla Karola odbędzie się na błoniach Cetreni rewia młodzieży przed Prezydentem Rzplitej i królem.

Po południu odbędzie się w pałacu królewskim śniadanie dla zaproszonych gości, a wie-

czorem obiad galowy i raut z koncertem.

Następnego dnia Prezydent Rzplitej podejmować będzie króla Karola wraz z jego otoczeniem śniadaniem w poselstwie polskim, po czym wyje-

dzie do letniej rezydencji królewskiej do Sinaia. Wieczorem tegoż dnia Prezydent uda się w drogę powrotną do Polski.

Wizyta Prezydenta Rzplitej w Bukareszcie będzie dowo-

dem głębokich węzłów przyjaźni, jakie łączą oba państwa. W kołach politycznych przypuszczają, że po wizycie Prezydenta w Bukareszcie nastąpi rewizyta króla Karola w Warszawie.

Lindbergh przeciw wyścigowi na szlaku powietrznym Nowy Jork - Paryż

WASZYNGTON. Departament stanu ogłosił następujący komunikat, dotyczący projektowanego wyścigu powietrznego Nowy Jork - Paryż.

Rząd Stanów Zjednoczonych oceniając w całej pełni przyjazne motywy, które skłoniły Francję do organizowania wyścigu powietrznego Nowy Jork - Paryż dla uczczenia 10-iej rocznicy przelotu Lind-

bergha nad Atlantykiem, zgodził się początkowo udzielić swego poparcia tym zowodom.

Później jednakże miarodajne władze techniczne Stanów Zjednoczonych zwróciły uwagę na trudności połączone z tym wyścigiem, który byłby bardzo ryzykowny, zagrażałby nieużyteczną utratą życia ludzkiego i mógłby podważyć zaufanie opinii publicznej do bezpieczeństwa transportów powietrznych.

Departament handlu postanowił użyć swych wpływów, by przeszkodzić tym zowodom i w tym sensie wysłał notę do władz francuskich. Francuski minister lotnictwa zna motywy, jakie wpłynęły na tę decyzję.

Opozycja przeciwko wyścigowi powietrznemu Nowy Jork - Paryż, według Havasa, pochodzi głównie ze strony amerykańskich towarzystw transportowych i Lindbergha, który zawsze odmawiał udziału w uroczystych obchodach swego wyczynu z roku 1927.

Lotnictwo amerykańskie polocie Merrilla dowiodło, że przelot ponad Atlantykiem

jest możliwy nawet przy złej pogodzie. Eksperci uważają jednakże, iż wielka szybkość rozwijana podczas zawodów lotniczych dodaje jeszcze jeden, bardzo poważny element niebezpieczeństwa.

Z drugiej strony, według nieoficjalnych wiadomości z Kanady, rząd kanadyjski prawdopodobnie sprzeciwiłby się zorganizowaniu startu do zawodów transatlantyckich w Kanadzie.

Sesja nadzwyczajna Sejmu

Wczoraj zostało ogłoszone zarządzenie Prezydenta Rzplitej o zwołaniu sesji nadzwyczajnej Izby Ustawodawczej. W zarządzeniu zawarty jest program prac Izby.

Obok niezalatwionych spraw w poprzedniej sesji znajdują się na porządku dziennym następujące projekty ustaw: nowela do ustawy o szkołach aka-

demickich, projekt ustawy przedłużający działalność tymczasowych organów gminy miasta Warszawy na dalszy rok, to jest do 1 października 1938 r. oraz szereg ustaw ratyfikacyjnych.

Pierwsze posiedzenie Sejmu odbędzie się zapewne w piątek, po czym przystąpią do pracy poszczególne komisje.

Proces o napad na Myślenice

W Rakowskim Sądzie Okręgowym rozpoczyna się dziś rozprawa przeciwko 49 uczestnikom napadu na Myślenice pod wodzą Adama Doboszyńskiego.

Na rozprawę powołano 84

świadków, w tym 52 dowodowych i 32 odwodowych. Na rozprawie w charakterze świadka wystąpi również Adam Doboszyński, przeciwko któremu rozprawa odbędzie się osobno

Napad zamaskowanych bandytów

Do mieszkania rolnika Frontczaka Andrzeja we wsi Krzywata pow. kolskiego wtargnęło ub. nocy kilku zamaskowanych bandytów.

Napastnicy poczęli strzelać do domowników, raniąc Frontczaka, jego żonę i syna. Dru-

gi syn wybiegł z chaty, alarmując sąsiadów. Bandyci zbiegli w niewiadomym kierunku.

Andrzej Frontczak ciężko ranny zmarł, nie odzyskawszy przytomności. Żonę jego i syna przewieziono do szpitala w Kole.

Stalin skazał swą matkę na zesłanie za modlitwę w cerkwi

Znany dziennik wiedeński „Reichspost“ podaje niezwykłą wiadomość z Tyflisu, o trzymaną pośrednią drogą przez Rygę. W Rosji obcho-

dono niedawno prawosławne święta Wielkiej Nocy. W Tyflisie w cerkwi zjawiała się 78-letnia staruszka gruzińska Dżugaszwili, która jest ni mniej, ni więcej, tylko matką obecnego dyktatora sowieckiego Stalina.

Matki Stalina od dwudziestu lat nie widziano w świątyni, toteż przybycie jej do cerkwi wywołało zrozumiałą sensację. Z początku myślano, że matka Stalina zjawiała się jako agentka GPU, i wiele osób zaczęło uciekać z cerkwi. Tymczasem matka sowieckiego dyktatora modliła się żarliwie, a opuszczając cerkiew, złożyła ofiarę 1.000 rubli na

jej odnowienie.

GPU niezwłocznie zawiadomiło Stalina o „nieprawomyślnym“ postępowaniu jego matki. Stalin wydał zarządzenie, aby „obywatelkę Dżugaszwili“ wysiedlić z Tyflisu i przenieść przymusowo do odległej miejscowości Gruzji, gdzie by jej uczucia religijne wywoływały mniejszą sensację.

Ślub ks. Windsoru

PARYŻ. Termin ślubu ks. Windsoru ustalony został ostatecznie na dzień 3 czerwca br. Ślub odbędzie się na zamku Le Cande.

Młodzież w sidłach sekciarzy

Rewelacje gazety sowieckiej

MOSKWA. „Komsomolskaja Prawda“, zastanawiając się w dłuższym artykule nad zagadnieniem pozyskania młodzieży sowieckiej, należącej do różnych sekt, twierdzi, iż liczbę młodzieży sekciarskiej trudno określić, lecz w każdym razie jest ona znaczna.

Szczególnie wysoki procent wierzącej młodzieży znajduje się na wsi, lecz nie brak jej również i w mieście. Sekciarze przedostają się do organizacji komsomolskich i do szkół.

Najbardziej rozpowszechnione są następujące sekty: me nonitów, tanzbruderów, starobrzędowców, skopców, duchoborów, kwakrów i adwentystów.

Sekciarze pozyskują młodzież przez organizowanie kółek śpiewaczych, muzycznych etc. Sekta tanzbruderów wśród Niemców nadwołżańskich — wg dziennika — popierana jest przez agentów na rodowo-socjalistycznych, a baptyści i ewangelicy przez zwolenników Trockiego.

Jak wynika z artykułu, sekciarstwo znajduje podatny

grunt w Z. S. R. R., gdyż materializm nie zaspakaja tęsknot duszy ludzkiej. Szukanie pocieszenia w wierze — dziennik wyjaśnia w ten sposób:

Smutek cierpienia i bieda zmuszają ludzi do wiary w Boga. Podczas, gdy szczęście od-

ciąga ludzi od Boga. Oczywiście interpretacja ta dotyczy państw kapitalistycznych, niemniej jednak wyjaśnia ona do pewnego stopnia przyczyny powodujące nawrót do religii w państwie socjalistycznym.

DETEKTOR - GŁOŚNIK KOMPLET

bez wzmacniacza
zł. 45-schemat budowy zł. 125.
(przewinca przekazem pocztowym)

Zakłady Radiotechniczne „D E Z E T.”
Warszawa,
Nowy-Swiat 21

Krwawy napad rabunkowy w Gniewkowie

Bandyci postrzelili kierownika mleczarni i zrabowali 200 zł.

Mieszkańcy spokojnego miasteczka Gniewkovo, oddalonego o 12 klm. od Inowrocława zeektryzowani zostali wiadomością o krwawym napadzie bandytów na mieszkanie kierownika mleczarni, Piotra Lewandowskiego.

Kiedy domownicy pogrążeni byli w głębokim śnie, przez wyduszenie szyby w oknie, wtargnęli bandyci do pokoju,

gdzie spał p. Lewandowski. Zbudzony ze snu podejrzanymi szmerami kierownik mleczarni, wszczął alarm. W odpowiedzi, rozbójnicy oddali dwa strzały z rewolweru, raniąc niebezpiecznie w ramię Lewandowskiego, którego następnie związali drutem autenowym.

Teraz zbrodniarze poczęli pastwić się nad swą ofiarą.

Groźbą zastrzelenia i biciem, zmusili oni Lewandowskiego do ujawnienia miejsca przechowywania gotówki.

Po otrzymaniu klucza od kasy i splądrowaniu mieszkania, bandyci zrabowali 200 zł. w bilonie i przez nikogo niezauważeni zbiegli w niewiadomym kierunku, pozostawiając rannego na lasce losu.

Na miejsce zbrodni przyby-

ły władze policyjne, które wdrożyły energicznie dochodzenie przy pomocy sprawdzonego „psa policyjnego „Krzyżaka“ z Mogilna.

Istnieje przypuszczenie, że rozbój ten jest „dziełem“ nieuchwytniej, międzymiastowej szajki bandytów, którzy ostatnio zjechali na „gościnne występy“ na Kujawy, krwawo znacząc swe ślady.

Ćwiczenia nie udały się w Kownie

W Kownie odbywały się przed kilku dniami ćwiczenia przeciwlotnicze. Kola fachowe zapewniają, że ćwiczenia te na ogół się nie udały, ponieważ ludność nie zastosowała się do wydanych zarządzeń. Władze policyjne sporządziły szereg protokołów i winni pociągnięci zostaną do odpowiedzialności.

Żyła 116 lat

W Paonuelach na Litwie zmarła niejaka Aniela Krzenecka w wieku lat 116.

Straszna omyłka matki

Zamiast lekarstwa dała dziecku jodyny

Straszna omyłka, która pociągnęła za sobą śmierć półtorarocznego dziecka, wydarzyła się w rodzinie reżownika Sylwestra Karpińskiego, zam. w Bydgoszczy przy ul. Szubińskiej 31.

Choremu dziecku, które nagle dostało ataku, matka zamiast lekarstwa, przez pomyłkę wlała do ust jodyny. Skutki okazały się straszne, gdyż dziecko po krótkich męczarniach zmarło.

Rozpacz rodziców, a szcze-

gólnie nieszczęsnej matki, jest wielka.

O znieślawienie sen. Malinowskiego

Płk. Koc świadkiem w sensacyjnym procesie

Wczoraj na wokandzie Sądu Okręgowego w Warszawie znalazła się sprawa redaktora od powiedzialnego „Słowa Pomorskiego” — Stanisława Doleckiego, oskarżonego o znieślawienie senatora Maksymiliana Miłgaj - Malinowskiego.

W „Słowie Pomorskim” na końcu ubiegłego roku ukazał się artykuł, omawiający działalność sen. Malinowskiego na Pomorzu. W treści tego artykułu znalazły się ustępy, będące później podstawą oskarżenia, a zawierające zarzut, iż sen. Malinowski za czasów rosyjskich był nazywany przez te władze „swoim człowiekiem”, że pobierał z kasy general - gubernatorstwa warszawskiego pieniądze i na dowód te

go znajduje się kwit, że zwracał się do rosyjskiego cenzora Trofimowicza z prośbą, by nie dopuścił do tego, aby o nim t.j. o Malinowskim) tyle pisano.

Wreszcie postawiono zarzut, że kiedy za czasów bolszewickich nastąpiły w Moskwie arestowania Polaków, to polecenie wydał komisarz do spraw polskich Jan Leszczyński, który opierał się na informacjach Malinowskiego.

Redaktor odpowiedzialny nie przyznał się do winy, wyjaśniając, że treść artykułu oparta jest na podstawie wiadomości, zaczerpniętych z „Myśli Niepodległej” pióra Andrzeja Niemojewskiego.

Jako pierwszy ze świadków, powołanych przez oskarżycie-

la prywatnego, był zbadany pułkownik Adam Koc. Zeznania jego wypadły nader korzystnie dla oskarżyciela.

Płk. Koc zaczął swe zeznania od stwierdzenia, że zna sen. Malinowskiego od początku wybuchu wielkiej wojny, kiedy zaczął organizować działalność niepodległościową w Warszawie. Między działaczami jednym z najczynniejszych i najbardziej patriotycznych był właśnie obecny senator Malinowski. U niego w lokalu na Kanonii zbierali się działacze, prowadząc pracę konspiracyjną o charakterze wojskowym. Sen. Malinowski, nie szczędząc siebie, narażał się każdej chwili władzom rosyjskim. Był współredaktorem niepodległo-

ściowego pisma „Zaranie”.

Sylwetka sen. Malinowskiego jako członka nieskazitelnego charakteru i pełnego poświęcenia pozostała w pamięci płk. Koca do dnia dzisiejszego.

Po aresztowaniu czyli t. zw. „wspie” na Kanonii sen. Malinowski był wywieziony do Rosji. Płk. Koc nie stykał się, będąc do 1928 r. w wojsku, z sen. Malinowskim, ale słyszał o jego działalności w „Wyzwoleniu”. W ostatnich latach kontakt odnowił się. Sen. Malinowski odznacza się niegasnącym zapalem do pracy.

Po tych zeznaniach płk. Koc odpowiadał na szereg pytań ze strony sądu i stron. Mówił, że nie został aresztowany na Kanonii tylko przypadkowo, ponieważ wberw swemu wyuczajowi zatelefonował do „Zarania” a kiedy usłyszał obcy głos, zrozumiał, że jest tam zasadzka ze strony policji.

Płk. Koc mówił wreszcie o początkach P. O. W., które trzeba odnieść do chwili, kiedy jako najstarszy oficer Związku Strzeleckiego połączył Związek Strzelecki i Drużyny Strzeleckie na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Na pytanie rzecznika oskarżyciela adw. Paschalskiego płk. Koc dodał, że stosunek Andrzeja Niemojewskiego do obywatela Marszałka Piłsudskiego był wrogim.

GIEŁDA

Dewizy: Holandia 290.25; Berlin 212.78; Bruksela 89.00; Gdańsk 100.20; Kopenhaga 116.50; Londyn 26.10; Nowy Jork 5.27 1/4; Praga 18.40; Zurich 120.80; Wiedeń 99.20.

Papiery procentowe: 4 proc. poź. konsolidacyjna 55.25; 7 proc. poź. stabilizacyjna 56.80; 3 proc. poź. prem. inw. 65.75; 4 proc. państw. poź. premiowa dolarowa 58.25; 6 proc. poź. dolarowa kupon 14.48;

Akcje: Bank Polski 100.00; warsz. tow. fabr. cukru 29.00; Węgiel 18.75; Lilpop 12.90; Ostrowiec 25.00; Starachowice 32.25.

RADIO

6.30 Pieśń majowa. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Pare informacji. 7.15 Audycja dla poborowców. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Koncert. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Witaminowe solatki” — pogadanka. 13.00—15.00 Przerwa. 15.15 Muzyka salonowa. 15.55 — „Skrzynka techniczna”. 16.10 Słuchowisko dla dzieci starszych p. t. „Ojcowizna”. 16.35 Orkiestra mandolinistów. 17.00 „O kampanii kijowskiej”. — odczyt. 17.15 Koncert solistów. 17.50 „Z psychologii zwierząt” — pogadanka. 18.00 Pog. aktualna. 18.20 Muzyka lekka. 18.45 Program na jutro. 18.50 „Piękna i ład w świecie wiejskiej” — pogadanka. 19.00 „Prus w perspektywie czasu” — szkic literacki. 19.15 Płyty dla znawców. 19.50 Maria Eggarth i Jan Kiepara w repertuarze filmowym (płyty). 20.35 „Chwila Bura Studentów”. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert Chopinowski. 21.40—21.45 Przerwa. 21.45 Józef Haydn: Muzyka do dramatu „Król Lear”. 22.10 Muzyka teneczna.

WARSZAWA II. (Mokotów)

Fala 216.8 m.

13.10 Muzyka rozrywkowa (płyty). 14.00 „Wiadomości z życia stolicy”. 14.05—15.30 „Bizet i Gounod” (płyty). 23.05—24.00 Mu-

Wesoły
kącik

Gra w zielone

— Dokąd pan pędzi, panie Szczypiorzek?

— Na wyścigi.

— Po co?

— Jak to, po co? Mam w sobie żylkę hazardu i chcę pograć!

— Żeby pograć, trzeba lecieć na wyścigi?

— A co mam robić?

— Zagraj pan lepiej ze mną w „zielone”.

— W jakie „zielone”?

— No w to: „Grasz w zielone?” — Gram. Masz zielone? — Mam.

— Co to za gra?

— Specjalnie majowa. W nią się gra przez cały maj. Polega na tym, że pan zawsze musi mieć coś zielonego przy sobie. I jak partner pana się spyta: „Masz zielone?”, a pan nie będzie miał, to pan przegra.

— A jak będę miał?

— To pan nie przegra.

— A kiedy ja wygram?

— Jak pan się jego spyta „masz zielone?”, a on nie będzie miał.

— Iii... Nieciekawa gra.

— Pan się myli. Bardzo ciekawa. Też mam żylkę hazardu, ale jak przyjdzie maj, dla mnie nie istnieją karty, nie istnieją wyścigi — tylko gra „w zielone”.

— Ale tu nie ma żadnego hazardu.

— Nie ma? Ha, ha, ha! Pan pojęcia nie ma, jaki tu jest hazard. To jest więcej niż wyścigi! Bo tam konie biegały, a tu pan musi sam biegać od rana do nocy za swoimi partnerami, żeby ich przyłapać bez zielonego. Ja gram z dziesięcioma osobami i cały dzień jestem zajęty.

— I wygrywa pan czasem?

— Bardzo często. Wczoraj trzech mi zapłaciło po złotówce. Oni u mnie nie mają spokojnej chwili. Wpadam zniekacka, wtedy kiedy się partner najmniej spodziewa.

— Nie rozumiem. Przecież partner może sobie wsadzić parę liści do kieszeni i już.

— He, he! Ja ich łapię wtedy, kiedy są bez kieszeni. Zajrzyj na przykład wczoraj złapałem w kąpielni. Dał nureka do wody, ale jak tylko wypłynął, już byłem przy nim i pytałem: „Masz zielone?”. Skąd miał mieć, kiedy był zupełnie goły? Musiał płacić.

— A przegrywa pan też?

— Nie! Nigdy! Nie mogę przegrać.

— Zawsze ma pan przy sobie coś zielonego?

— Zawsze.

— A jak pan jest w kąpielni, albo w łóżku, to gdzie pan trzy

Za fałszywe oskarżenie został skazany na 6 mies. aresztu z zawieszeniem

Wczoraj przed Sądem Okręgowym w Warszawie odpowiadał płk. w stanie spoczynku Stanisław Zakrzewski, oskarżony o fałszywe oskarżenie prokuratora w Płocku i wiceprokuratora w Mławie.

Podstawą oskarżenia był list

ma liście?

— Jakie liście?

— Przecież pan mówi, że pan zawsze ma zielone?

— Owszem, zielone, ale nie liście. Liść może żółknąć, może zginąć.

— A jakie pan ma „zielone”.

— Zielone skarpetki. O, proszę! Spójrz panu! Kupiłem sobie na początku maja.

— Ale partner może pana złapać w kąpielni?

— No to co?... Ja się kąpię w skarpetkach. Już pan się nie bój. Ja jestem bardzo ostrożny prac. Ja nawet śpię w „zielonym”.

— I pan ich nigdy nie zdejmie?

— Nigdy? Dlaczego nigdy?! Tylko do końca maja, jak się skończy gra.

— Głupia gra

— Wcale nie jest głupia. Ja panu radzę, zagraj pan ze mną.

— Po co? Nie mam u pana żadnych szans.

— Żadnych, to jest przesada. Pewne szanse są.

— Jakie?.

— Przypuśmy, że wpadnę pod pociąg i pociąg mi obetnie obydwie nogi — wtedy pan może wygrać.

Napoleon Sadek.

wystosowany przez płk. Zakrzewskiego do ministra sprawiedliwości. W liście tym płk. Zakrzewski donosił, że wiceprokurator w Mławie Marian Madey i prokurator w Płocku Władysław Szczeciński tolerują i popierają prowokacje miejscowego starosty dr. Rybickiego i burmistrza Bolesława Jarosińskiego.

Wszczęte dochodzenie wykazało, że w lutym 1935 r. płk. Zakrzewski był zatrzymany pod zarzutem, iż podburzał bezrobotnych do zajść. Po przesłuchaniu przez sędzię śledczego wiceprok. Madey polecił wypuścić zatrzymanego na wolność za zakazem wydalenia się z miejsca zamieszkania. Śledztwo z braku poszlak zostało umorzone.

Poza tym Zakrzewski pozostawał pod zarzutem publicznego znieważenia władzy i znieślawienia urzędnika Wydziału Powiatowego. Na wniosek prok. Madeya i to dochodzenie uległo umorzeniu.

Płk. Zakrzewski cofnął zarzuty odnośnie prokuratorów. Na wczorajszej rozprawie płk. Zakrzewski mówił, iż padł w obydwu wypadkach ofiarą „prowokacji” ze strony starosty i burmistrza, twierdząc, iż starosta Rybicki jest zawieszony w związku z tym w urzędowaniu. W liście do ministra sprawiedliwości niesłusznie podrażdzał prokuratorów o nadużycie władzy.

Płk. Zakrzewski został skazany na 6 miesięcy aresztu z zawieszeniem.

Szkodliwe kartele będą rozwiązane

Wobec stwierdzenia przez władze, że ceny niektórych artykułów wznoszą się wyjątkowo z powodu działalności poszczególnych karteli, postanowiono te organizacje życia gospodarczego, które są szkodliwe zlikwidować.

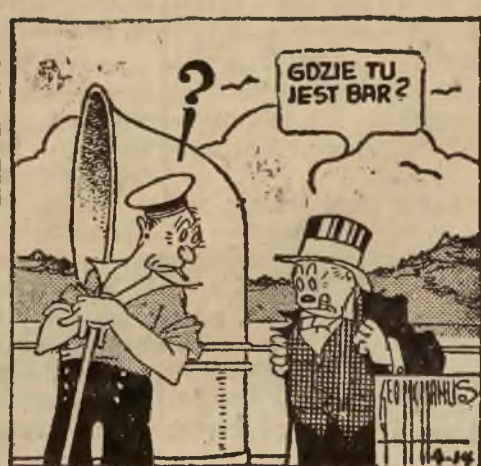
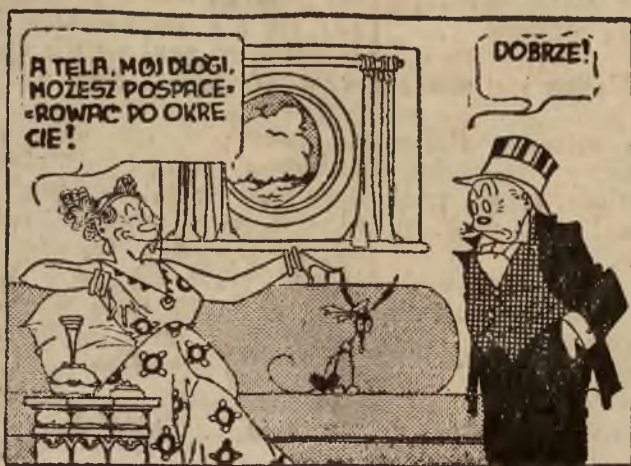
W związku z tym należy się spodziewać, że w ciągu bieżącego miesiąca Minister Przemysłu i Handlu rozwiąże te kartele, których działalność jest z punktu widzenia ogólnych interesów gospodarczych szkodliwa.

Tarapaty pana taty

Ucieszne przygody
Walentego Grypki

Nie pojechal.śmy na koronację, pojedziemy przynajmniej na wystawę do Paryża

IAN DULINSKI

Agentka c. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Samochód, którym jechali agenci angielscy i Anastazja Gawrilowna uległ wypadkowi. Daleszą więc drogę postanowiła Anastazja Gawrilowna odbyć w specjalnym pociągu. Udała się do budki dróżnika, zatelefonowała na najbliższą stację kolejową i poprosiła zawiadowcę, aby wysłał dla niej pociąg specjalny. Po pewnym czasie przed budkę zajechała lokomotywa z wagonem drugiej klasy. Kiedy Anna Morette, Anastazja Gawrilowna i James zajęli miejsce w pociągu, ten ruszył z miejsca. Pędził z niezwykłą szybkością, nie zatrzymując się na stacjach. To zaniepokoiło Jamesa.

224.

W Moskwie

Anastazja Gawrilowna dostrzegła niepokój Jamesa i z tego względu oświadczyła:

— Drogi przyjacielu, dziwi mnie pański niepokój. Czy pan nie wie, że „Trust“ nie obawia się żadnych niebezpieczeństw. — Zdaje mi się, że pan mógł się już o tym przekonać. Nie udamy się bezpośrednio do Moskwy, ponieważ to by mogło rzeczywiście być zbyt niebezpieczne.

— Ale czy czasem nie może się zdarzyć, że zatrzymają pociąg po drodze i zaarrestują nas? — zapytała Anna Morette.

Wykluczone! Nikt go nie zatrzyma — zapewniała ich Anastazja Gawrilowna.

Po dziesięciu godzinach pociąg zatrzymał się. — Gdzie się znajdujemy? Przecież tu nie ma stacji kolejowej? — zdziwił się James.

— Widocznie musiało się coś wydarzyć... — oświadczyła Anastazja Gawrilowna.

Do przedziału weszli obaj konduktorzy i oświadczyli, że pociąg nie może wjechać na stację, ponieważ czekiści przeprowadzają tam obławę i wyławiają kontrewolucjonistów...

— W takim razie wysiadzimy tutaj... Do Moskwy już niedaleko... — rzekła Anastazja Gawrilowna.

— Ile kilometrów? — zapytała Anna Morette. — Trzydzieści. Wsiądźmy do taksówki i udamy się do Moskwy.

Anastazja Gawrilowna, Anna Morette i James wysiedli z pociągu i ruszyli przed siebie, idąc wzdłuż toru kolejowego. Na szosie biegnącej równoległe do toru, ukazała się nagle taksówka. Anastazja Gawrilowna dała znak szoferowi, aby się zatrzymał. Okazało się, że ta taksówka była pusta

i szofer zgodzi się za dwadzieścia czerwońców odwieźć ich do miasta.

Po godzinie Anna Morette, Anastazja Gawrilowna i James byli już w Moskwie. Auto zatrzymało się na jednej z głównych ulic, na Kuźnieckim Moście.

— Oto na tej ścianie wisiały plakaty z naszymi fotografiami — zauważył szeptem James. Dziesięć tysięcy rubli wyznaczono za nasze głowy, a teraz znów jesteśmy tutaj! Twierdzi się, że sny nigdy się nie ziszczają. To nieprawda. Przed pół rokiem śniło mi się, że znajduję się w Moskwie, urzęduję w Kremlu i przyjmuję delegację z za granicy... Na ścianie w moim gabinecie wisiały portrety Mikołaja II i Jerzego V. Pani chyba wie, Anastazjo Gawrilowna, że obaj byli kuzynami i byli do siebie bardzo podobni... Teraz przypuszczam, że sen ten może się jeszcze ziścić.

— Jak widzę, jest pan bardzo przesądny... — uśmiechnęła się Anastazja Gawrilowna.

— Nic, on wcale nie jest przesądny, tylko łatwowerny — odparła Anna Morette z wielką nutą ironii w głosie.

— W każdym śnie jest pewna doza prawdy — bronił się James.

Wysiadłszy z auta, Anastazja Gawrilowna, Anna Morette i James zmieszali się z tłumem i szli poprzez ożywione ulice Moskwy. Z trudem przepychają się przez tłumy spacerowiczów. W pewnej chwili James pociągnął Anastazję Gawrilowną za rękaw płaszcza.

— Czy widzi pani tego jegomościa? — wskazał palcem na wysokiego mężczyznę, stojącego na przystanku tramwajowym.

— Kto to? — zapytała Anastazja Gawrilowna.

— Czy ty go wcale nie poznajesz, Anno? — zdziwił się James.

— Anatol Anders! — Na twarzy Anny Morette zamalowało się zdumienie. — Patrzy prosto na mnie... Nasze spojrzenia skrzyżowały się... Ach, gdyby wiedział, że ta staruszka, na którą patrzy, jest młodą zdolną tancerką, którą tak się zachwycił...

W pewnej chwili z piersi Anny Morette omal nie wydarł się okrzyk przerażenia.

— Spójrzno! — rzekła ledwo dosłyszalnym szeptem do Jamesa, — Jakacki!

— Gdzie?

— O ten, który stoi przy latarni i rozmawia z jakąś kobietą. Jest bardzo zajęty rozmową. Panno Anastazjo, może on również należy do „Trustu“ — uśmiechnęła się Anna Morette.

— Wy go znacie? — zdziwiła się Anastazja Gawrilowna.

— To dobre sobie... Znamy go aż zbyt dobrze... — uśmiechnął się James.

— Jest on teraz bardzo wysokim urzędnikiem Cze-ki... To nasz najzagorzalszy wróg... Już kilka razy dokonaliśmy na niego zamachu, ale jemu dopisuje szczęście, zawsze jakoś udaje mu się uniknąć niebezpieczeństwa. Szybko oddaliśmy się stąd, nie rzucajmy się zbytnio w oczy... Jest bardzo doświadczonego wywiadowcą, który ma doskonałe oko i jeszcze czasem może was poznać...

— Czy był on ostatnio czynny w Chinach? — zapytał James.

— Obito mi się o uszy, że wysłano go z jakąś misją na Daleki Wschód...

Po pewnym czasie Anastazja Gawrilowna, Anna Morette i James przybyli na ulicę Miasnickoja i zatrzymali się przed okazałym czteropiętrowym gmachem.

— W ich gmachu odbywają się wasze posiedzenia i zjazdy? — zdziwił się James.

— Na dom ten nigdy nie padnie podejrzenie... Czy wiecie dlaczego? Z tej prostej przyczyny, że tu mieszkają sami urzędnicy państwowi, a zjazd również odbywa się w mieszkaniu urzędnika państwowego.

— Każda nielegalna organizacja życzyłaby sobie pracować w takich warunkach, jakie wy tutaj posiadacie — wykrzyknęła zachwycona Anna Morette.

We troje wspinali się po szerokich, marmurowych schodach. Na trzecim piętrze zatrzymali się. Anastazja Gawrilowna zadzwoniła do masywnych dębowych drzwi. Po chwili na progu ukazał się sześćdziesięcioletni chłopiec i zapytał:

— Do kogo?

— Oczywiście znajduje się w niebezpieczeństwie... — Anastazja Gawrilowna podała umówione hasło.

Chłopiec uśmiechnął się, zyczliwie się uklonił i wprowadził ich do dużego pokoju, w którym znajdowała się znaczna ilość ludzi. W pokoju unosiła się mgła dymu tytoniowego. Obecni siedzieli w wielkich wygodnych fotelach i rozmawiali tak swobodnie i otwarcie, jakgdyby to wcale nie było posiedzenie nielegalnej organizacji.

Jak tylko Anastazja Gawrilowna wprowadziła „angielskich przyjaciół“, w pokoju zaległa cisza, a twarze obecnych zwróciły się w stronę przybyłych. Z ciekawością przyglądano się tym rzekomym staruszkom.

— To twórcy i przewodcy „Trustu“ — Anastazja Gawrilowna przedstawiła Annie Morette i Jamesowi dwóch wysokich mężczyzn o energicznych rysach twarzy. — A to są nasi „angielscy przyjaciele“, którzy przybyli do nas, aby nam pomagać w naszym patriotycznym dziele... — dodała.

Anna Morette wpiła przenikliwe spojrzenie w twarze obu mężczyzn...

Dalszy ciąg jutro.

Nowela

GWIAZDA BEZ ŚWIATŁA

Zofia Połczyńska przybywszy do Hollywood, zajęła w hotelu Bristol pokój z łazienką i otrzymała do swej dyspozycji pokojówkę, która nazywała się Mary i była bardzo gadatliwa. Zofia była z tego ostatniego niezmiernie zadowolona, przypuszczała bowiem że otrzyma od niej wskazówki, które ułatwią jej osiągnięcie celu, w jakim przybyła do Ameryki!

Zofia od razu ją zaczęła wypytywać. Mary wiedziała wszystko: imiona i nazwiska gwiazd filmowych, wszystkie ich przygody, ale Alberta Połczyńskiego nie знаła. Czy czasem Zofia nie myliła się? Zofia dokładnie opisywała swego brata. Nie, opis ten nie odpowiadał wyglądowi żadnego z aktorów. A napewno by zwróciła na niego uwagę, ponieważ jego nazwisko i wielkopańskie maniery zainteresowały ją.

— Łaskawa pani zechce zrozumieć — dodała Mary — że Hollywood jest swego rodzaju kasynem gry. W Monte Carlo przegrywa się pieniądze, a tu nadzieje. Czy pani przypuszcza, że wystarczy posiadać szlachyckie nazwisko, być bardzo eleganckim i być podobnym

do niezapomnianego Rudolfa Valentino? Nie, przede wszystkim należy posiadać szczęście, w przeciwnym bowiem wypadku pozostaje się statystą.

Zofia była zrozpaczona. Nie mogła zdobyć żadnych informacji o bracie. Gdzie był? Co się z nim stało? Dlaczego do niej nie napisał, gdy wszystkie nadzieje okazały się złudne? Czy wstydził się swej porażki? Czy nie byłoby lepiej gdyby nie opuszczał stron ojczyźstych i nie pogrzebał swych marzeń w tym piekle kalifornijskim?

— Łaskawa pani, telefonował mister Halley i prosił, aby pani do niego przyszła — wykrzyknęła Mary, wpadając do pokoju bez pukania.

— Kto to?

— Mister Halley jest wszzechpotężny. Niech pani się pośpieszy, bo minister Halley może się jeszcze rozmyśleć i wówczas ominie panią wielkie szczęście. Po raz drugi nie wezwie pani.

Wszzechpotężny Halley siedział przy swoim biurku i obrzucał wchodzącą Zofię przenikliwym spojrzeniem.

— Przypadkowo widziałem panią przedwcześniej, gdy wy-

siadała z auta — rzekł bez żadnych wstępów.

Zofia była oburzona. W jej nieuprzejmym tonie mówił do niej, nawet się jej nie przedstawił.

— Ile pani chce, bo nie ma dużo czasu?

Zofia oburzyła się rumieńcem. Najchętniej powiedziała mu kilka słów, ale była tak wstrząśnięta jego bezczelnością, że słowa nie przechodziły jej przez gardło.

— Nie mam przecież czasu — rzekł zniecierpliwiony Halley. — Ile? Pani jest biedna, to się widzi od razu. Pani posiada jeszcze najwyżej na dziesięć dni życia, a później... Niech pani dziękuje swej szczęśliwej gwiazdzie i powie ile chce. Cztery tysiące dolarów. Dobrze? Przypuśćmy pięć tysięcy, ale przed próbnymi zdjęciami nie otrzyma pani ani jednego centa. Jeszcze nigdy się nie omyliłem, ale jest możliwe, że pani się nie nada. — a wówczas z tego nic nie będzie. Potrzebuję panią, taką, jaką pani jest wraz z tą nadaną miłą i jej skromnym kostiumem. Pochodzi pani ze starej szlacheckiej rodziny, nie prawda? No, więc daję sześć tysięcy dolarów. Więc jutro o ósmej rano w studio numer 5, a teraz niech pani ucieka, bo nie mam czasu.

Zanim Zofia otrząsnęła się z wrażenia, znajdował się już

na ulicy. Oburzona udała się do hotelu i zaczęła się pakować. Pokojówka weszła do pokoju w chwili, gdy zamykała walizkę.

— Czy pani wie co to znaczy na początek sześć tysięcy dolarów, że po kilku miesiącach otrzyma pani pięć albo nawet dziesięć razy więcej za film. Wówczas będzie pani mogła zaangażować detektywów i szukać brata.

Zofia przyznała w duchu rację pokojówce, rozmyśliła się i pozostała. Następnego rana znalazła się w atelier. Próbnego zdjęcia, które natychmiast wywołano, wzbudziły powszechny zachwyt. Zofia była „zrobiona“. Następnego już dnia zaczęła się zdjęcia.

Film zbliżał się do końca. Należało nakręcić jeszcze kilka scen w zaanku, w którym odbywał się wspaniały bal wydany przez zrujnowanego markiza, zanim ten strzelił do siebie i pozostawił oórkę bez środków do życia. Przed masową sceną, miało zrobić zdjęcie Zofii w sali balowej zamku. Gdy w określonej porze przestąpiła próg atelier, przeobrażonego w salę balową, przetrzała oczy ze zdumienia. W świetle świec ujrzała bowiem salę balową, która do złudzenia przypominała salę jej rodzinnego zamku.

Twarz Zofii wyrażała takie zdumienie, że reżyser zapytał o jego powody. Gdy Zofia mu

opowiedziała, co ją tak oszłomilo, wezwał architekta i ten rozwiązał zagadkę.

— Przed sześcioma miesiącami — oświadczył — poznałem w kawiarni pewnego wyjątkowo pięknego młodzieńca, który jednak nie miał talentu. Po próbnym zdjęciu dano mu do zrozumienia, że nie nadaje się do filmu. Gdyby wrócił do ojczyzny spadłby, siostrze na barki. Młodzieniec spodobał mi się i wziąłem go do siebie. Podaje mi opisy, starych budowli i za to zostaje wynagrodzony.

— To mój brat! — wykrzyknęła Zofia. — Proszę mnie zaprowadzić do niego.

Po pół godzinie Albert trzymał już w objęciach siostrę. Zofia tak kojąco wpłynęła na niego, że zaczął pracować i wówczas okazało się, że posiada techniczny talent. Zofia poprosiła mister Halleya, aby dał mu odpowiednie stanowisko i w ciągu krótkiego czasu Albert Połczyński stał się sławą w budowaniu starych pałaców i zamków, stał się nową gwiazdą bez światła.

Film z Zofią Połczyńską cieszył się niezwykłym powodzeniem. Dziesięciokrotnie podwyższono jej honorarium i zaangażowano do całego szeregu filmów. Jeden z nich miał przedstawiać jej dzieje, albowiem życie pisze najlepsze scenariusze filmowe.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Przypadkowo dowiedział się Iwanow, że organizatorem szantażu w stosunku do Rothwanda był Grün, który zgarbił do własnej kieszeni dwadzieścia tysięcy rubli. Nie mógł go jednak ukarać, bo Grün wiedział o licznych sprawkach pułkownika. Tymczasem Rothwand nalegał, by mu zwrócić zgodnie z obietnicą pieniądze. Pewnego dnia powiadomił go Grün, że aresztowano bandę „Czarnej Reki”.

Rothwand wsiadł natychmiast do dorożki i pojechał do urzędu śledczego.

Grün przywitał go uniesieniem, uśmiechając się: — Itóż panie dyrektorze, dotrzymałem obietnicy... Powiedziałem panu, że aresztuję tę bandę, a nie rzucam słów na wiatr... Dałem słowo honoru, że ich złapię, no i złowiłem.

Bankier zapytał:

— A pieniądze?

— Tymczasem jeszcze pieniędzy nie odebrałem, ale jestem przekonany, że gdy ich tylko dobrze wyflukę, powiem mi, gdzie ukryli pieniądze... Co ważniejsze, mamy ich w ręku. Choć pana zapoznać z przywódcą tej bandy. Za chwilę wskażę go panu...

Grün rozkazał wprowadzić więźnia Stanisława Wiśniewskiego. Był to polski robotnik z fabryki Heneberga.

Komisarz Grün, chcąc upozorować sprawę wymuszenia pieniędzy, kazał aresztować go w nocy, sprowadzić do swego gabinetu i wmawiał mu, że to on wysłał list do Rothwanda i wyłudził od niego pieniądze.

Rzecz jasna, nie pomogły łzy i zaklinania Wiśniewskiego, że nic nie wie, że nie ma nic wspólnego z żadną bandą „Czarnej Reki”. Grün wyrażając pięcią, krzychał:

— Zmuszę cię, byś się przyznał do wszystkiego... Powiesz mi prawdę, gdy tylko poczujesz pod paznokciami rozżarzone igły...

Przed wprowadzeniem Wiśniewskiego do gabinetu Grüna, podłączono go tak boleśnie, że był spuchnięty i posiniaczony, ale był to dopiero początek. Więzień tylko z trudem trzymał się na nogach.

— Oto jest on, pan Wiśniewski, herszt bandy „Czarnej Reki” — Grün wskazał bankierowi niewinnego robotnika. — I to bohater tej bandy... No, bandyto, powiesz, czy nie, gdzieś ukrył dwadzieścia tysięcy rubli, któreś zabrał panu bankierowi?

Wiśniewski rozejrzawszy się niespokojnym wzrokiem po pokoju i powiedział:

— Póki żyję, nie zabrałem jeszcze nikomu ani grosza... Nie wiem, o co panu chodzi, czego pan chce ode mnie...

Grün syczał:

— Wszyscy udają niewiniątka... Ale jutro, pojutrze opowie sam wszystko, dowiem się, gdzie są pańskie pieniądze...

Bankier milcząco przyglądał się skatowanemu robotnikowi. Grün rozkazał go szybko wyprowadzić. Potem znów odezwał się do bankiera:

— Nie sądzę, by banda wydała już wszystkie pieniądze. Zapewne ukryli gdzieś ten skarb... Za kilka dni wyśpięwa już nam wszystko...

— A dorożkarza aresztowaliście? — zapytał Rothwand.

— Dorożkarza? Grün przypomniał sobie, że przecież dorożkarz może wszystko zasypać. — Ależ nie, panie dyrektorze, to napewno niewinny człowiek... Wynajęli pierwszego lepszego dorożka-

rza, który nawet nie wiedział, o co chodzi...

Po kilku dniach wezwał Grün znów Rothwanda do siebie i pokazał mu protokół podpisany przez Stanisława Wiśniewskiego. W protokole tym przyznaje się Wiśniewski do wszystkiego...

On to z polecenia bandy międzynarodowej pisał te listy, które polecił wysłać z Petersburga, on to podjął sumę i wysłał ją za granicę...

Rothwand zmuszony był narazie zrezygnować z odebrania pieniędzy...

Po przesłuchaniu i podpisaniu protokołu odprawiono Wiśniewskiego do szpitala. Człowiek ten schudł po skatowaniu go nie do poznania...

W szpitalu rozpoczęła się agonía. Umarł w ciężkich cierpieniach: w protokole podano, że zmarł na udar serca.

Ostatnia łajnia

Oto jak pracował człowiek - zwierzę, Wiktor Grün. Drżała przed nim ludność Warszawy, katował i znęcał się nad synami Polski.

Cóż więc dziwnego, że organizacja bojowa skazała go na śmierć? Cóż więc dziwnego, że marzeniem bojowców było uciąć łeb tej hydrze?

Jak wiemy, nie należało to do rzeczy najłatwiejszych. Jak Iwanow, tak samo i Grün wiedzieli, że ze wszystkich zakątków czyha lufa rewolwera.

Toteż dłuższy, czas nie ważył się Grün wychodzić z gmachu ochrony. Bał się wyjść na ulicę. Ale że na mieście miał mnóstwo interesów do załatwienia, posługiwał się swym pomocnikiem Lutkiem...

Któż to był ów Lutek?

Ongiś należał do partii i nazywał się Czerwony Olek, po tym stał się prowokatorem, wskutek jego prowokacji szereg osób wysłano na Syberię, innych zgładzono na szubienicy...

Grün, który sam nakłonił Lutka do prowokacji jako nagrodę za jego usługi powołał wsiągnął go do roboty i w końcu mianował swoim zastępcą. Teraz, gdy Grün nie wychodził z gmachu ochrony, zastępował go, przyjmował zamiast niego łapówki i załatwiał interesandy, przychodzących do pana komisarza do domu...

Tymczasem organizacja bojowa głowiła się nad tym, jak wydestać podstępem komisarza Grüna z gmachu ochrony.

Tadeusz ukrywał się i rzadko wychodził na ulicę. Czuł, że go śledzą. Atoli brać miał udział w zebraniu, poświęconym sprawie zamachu na Grüna.

Po rozpatrzeniu kilku projektów, które okazały się nie do urzeczywistnienia, zabrał głos Tadeusz:

— Widzę jedno tylko wyjście z sytuacji. — Trzeba go zwabić przez jakiegoś człowieka, do którego ma zupełne zaufanie...

Jadzia odrzekła z uśmiechem: — Chyba ani do mnie, ani do ciebie zaufania nie będzie miał...

— Sądzę tak samo, do nas zaufania nie będzie miał, ale jednakowoż można i należy odszukać człowieka, do którego Grün ma bezwzględne zaufanie...

— No, i co taki facet ma zrobić? — Powinien go zwabić na miejsce, które my

wskażemy, a tam go wykończymy... Może to być jaka nocna knajpa, albo spelunka złodziejska...

Słowa Tadeusza zdziwiły wszystkich. — Gdzie tu znaleźć człowieka, do którego Grün będzie miał tak pełne zaufanie? — zapytali zdziwieni.

— Szukaj a znajdziesz — odrzekł wieloznacząco Tadeusz.

Zebranie zakończyło się bez powzięcia jakiegokolwiek decyzji.

W międzyczasie zaszedł wypadek, który pozwolił przypuszczać, iż wkrótce będzie można wyrok śmierci wykonać...

Pewnego dnia przyszedł do Tadeusza jego przyjaciel i towarzysz, zwany powszechnie „Mongolem” i dał mu do przeczytania list, który otrzymał od byłej członkini partii, usuniętej z organizacji za prowokację. Skazano ją na śmierć, ale wyroku jeszcze nie wykonano...

Kobieta ta nazywała się Michalina Zaborowska. Po popełnieniu swego potwornego czynu, ukryła się, wiedząc, że organizacja bojowa wydała na nią wyrok śmierci.

Mongol przywitał się serdecznie z Tadeuszem i powiedział:

— Wybacz, że przylazłem do ciebie do mieszkania, ale zdarzyło się coś bardzo ważnego...

— Słucham. Co się wydarzyło? — Otrzymałem list od Zaborowskiej — odrzekł Mongol, podając zapisany skrawek papieru.

— Od tej prowokatorki Zaborowskiej? — zapytał zdziwiony Tadeusz. — Co ta zdradczyni pisze? — Przeczytaj sam, to się dowiesz...

Tadeusz przeczytał list o następującej treści: „Towarzyszu Mongol! Piszę do was i do wszystkich członków partii. Dłużej nie mogę tak żyć, musiałam ten list napisać...”

Oświadczam uroczyście, że bardzo żałuję tego, co uczyniłam. Wiem, żeście wydali na mnie wyrok śmierci i zgadzam się z tym, że na taki wyrok zasłużyłam.

Ale teraz bardzo żałuję tego, co uczyniłam i gotowa jestem sama odkupić swój czyn. Nie boję się śmierci, ale nie chcę umrzeć jako prowokatorka. Nie chcę by po mnie pozostała pamięć mej podłości. Chcę zmyć moje wstrętne czyny.

Nie sypiam po nocach, bo zdaję sobie sprawę z potworności tego, co uczyniłam.

Po to, byście nie myśleli, że słowa te piszę, by uniknąć śmierci, proponuję wam co następujące:

Wiem, jak wiele złego czyni Grün. Wiem również, że wydaliście na niego wyrok śmierci. Podejmuję się wyrok ten wykonać, i w tym celu opracowałam już pewien plan, który uda się napewno.

Oczekuję Waszej odpowiedzi do soboty. Jeśli odpowiedź Wasza będzie odmowna, wtedy sama wykonam wyrok, jakiście na mnie wynieśli, to znaczy pozbawię się życia, bo już dłużej tak żyć nie mogę...

Michalina Zaborowska”.

Tadeusz przeczytał list i zamyślił się.

— No, i co ty na to? — zapytał Mongol.

— To trudna sprawa — odrzekł Tadeusz. — Trzeba być w danym wypadku bardzo ostrożnym. Czy nie tkwi tu czasem jakiś pomysł ochotny?

Dalszy ciąg jutro.

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„W laboratorium”

JUTRO: „W POSZUKIWANIU PAPIERU”.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO

„Wesele Figara”.

REPERTUAR KIN:

Adria: „Dorożka Nr. 13”.
Apollo: „Parada miłości”.
Atlantic: „Ogród Allaha”.
Bagatela: „Chińskie morza”.
 oraz rewia pt. „Śmiech bez końca”.
Dom żołnierza: „Nie miała baba kłopotu”.
Promień: „Tajemnica starego zamku”.
Stella: „Ada to nie wypada”.
Sztuka: Sonata kreutzerowska”.
Świt: „Ty, co w Ostrej świecisz Bramie”.
Wanda: „Teodora robi karierę”.
Zorza: „Czarownica”.

RADIO

Godz. 7.10 Kilka informacji; 7.35 Muzyka poranna z płyt; 12.50 Prosimy do mikrofonu; 13.00 Pieśni majowe; 14.00 Koncert rozrywkowy; 15.15 Muzyka lekka z płyt; 15.30 Czy wiecie, że; 15.50 Muzyka taneczna z płyt; 16.00 Dwie drogi życia szkolnej młodzieży — odczyt; 18.20 Płyty; 18.45 Program na dzień następny; 22.50 Muzyka taneczna z płyt. 015:00:yl

Nocny dyżur aptek:

Dziś: „Cesarz Jones” i „Jeńczy”.
Apteka pod Złotą Koroną, Rynek Gł. 22, pod Gwiazdą, Florjańska 15, pod Opatrnością, Karmelicka 23, Apteka Warszawska, Aleja 29 Listopada 27, pod Aniołem, Dietla 76, Im. św. Teresy, Senatorska 5.
Podgórze: Pod Opatrnością, ul. Brodzińskiego 1.

PROCES SZAJKI ZŁODZIEJSKIEJ

Przed sądem okręgowym karnym w Krakowie zasiedli na ławie oskarżonych Stanisław Kisiel, pomocnik handlowy, oraz Bronisław Paduch, robotnik.

Obaj oskarżeni zorganizowali w Krakowie szajkę złodziejską, która od roku 1936 dokonała szeregu kradzieży mieszkaniowych, stanowiący łącznie wartość kilkudziesięciu tysięcy zł.

Razem z nimi zasiedli Władysław Mastalerz, Józef Ślusarczyk, Maria Kiwacz i Antonina Per oskarżeni o paserstwo.

Sąd przerwał rozprawę do dn. 26 maja br.

Rozprawie przewodniczył s. o. dr. Bobilewicz, oskarżał prok. dr. Merczyński, bronili adw. dr. Serafiński, Dunkelblau, Jan Pleszowski, Söhnel i dr. Gutfreund.

W sprawie zniesienia turnusów na robotach publicznych

W związku z wysuniętym przez robotników zatrudnionych na robotach publicznych, finansowanych przez Fundusz Pracy w Krakowie, żądaniem zniesienia turnusów, interweniował u p. wiceministra Opieki Społecznej delegacja.

Pan wiceminister Jastrzębski w odpowiedzi na wysunięte postulaty oświadczył, że sprawa ta następcza trudności z uwagi na brak pieniędzy, że jednak przedstawi ją p. min. Kościalkowskiemu, który wyda ostateczną decyzję.

Onegdaj odbyło się zgromadzenie robotników, którzy po wysłuchaniu sprawozdania z interwencji uchwalili domagać się zniesienia turnusów. W razie nieuwzględnienia ich żądań postanowiono przystąpić do straj-

KRONIKA KRAKOWA

Sensacyjna afera ła Parylewiczowej w Krakowie

Jak już onegdaj donieśliśmy, aresztowano w Grand Hotelu w Krakowie hrabinę M. Milieską. Jak się obecnie dowiadujemy, hr. Milieska jest wyrafinowaną oszustką, nigdy hrabiną nie była, kazała się tylko tak tytułować.

Milieska dokonała szeregu oszustw na szkodę fabryki wó-

dek „Dzików“ własności hrabiego Tarnowskiego w Tarnobrzegu, które sięgają olbrzymich sum.

Między innymi sfałszowała ona weksle swego brata Przemysława Siechenia, właściciela majątku Kwaski w województwie białostockim, oraz sfałszowała

weksle swego szwagra hrabiego Romana Hronieckiego, wł. kolektury Wolanów w Warszawie.

Ze względu na dobro śledztwa bliższych szczegółów nie możemy podawać.

Dochodzenia w tej sprawie prowadzi prok. dr. Kindler.

Nagły zgon dyr. gimnazjum w Krakowie

Wczoraj przed południem gimnazjum św. Jacka w Krakowie wstrząśnięte zostało wiadomością o tragicznym wypadku w tym gimnazjum.

Jak się dowiadujemy, dyrektor tego gimnazjum Kiedryński, (lat 55) zmarł skutkiem ataku sercowego.

Przed gmachem gimnazjum zebrała się tłumnie przechodząca publiczność, która żywo komentowała tragiczny wypadek.

Ś. p. dyr. Kiedryński, który swoje obowiązki spełniał wzoro-

wo, był bardzo lubiany przez młodzież tegoż gimnazjum.

NA SWIĘTA!!!

OBUWIE

Damskie zł. 10.80
 Męskie „ 12.80

GWARANTOWANE

poleca firma

„IGO“

KRAKÓW, DŁUGA 8

Kraków pozbawiony pieczywa

Ludność domaga się zlikwidowania strajku

Strajk piekarzy krakowskich zaostrza się. Ludność pozbawiona chleba jest rozgoryczona. — Sytuację wyzyskują paskarze, którzy sprzedają bochenek chleba wartości 72 gr., za 1 złoty

i drożej. Na dziś rano została zwołana konferencja w Inspektoracie Pracy.

Ludność miasta Krakowa apeluje do p. Wojewody by wglą-

dnął w tę piekącą sprawę i skłonił majstrów piekarskich do zlikwidowania strajku, przez podpisanie umowy zbiorowej z robotnikami.

„Niepopularne“ pociągi krak. dyr. kolejowej

Pociągi popularne organizowane przez Krak. dyr. Kolei — mimo swej nazwy nie cieszą się widac wielką popularnością, skoro częste są wypadki wypuszczenia ich wskutek braku frekwencji.

Ostatnio musiano odwołać szumnie zapowiedziany pociąg popularny do Poznania.

Stało się to wobec zgłoszenia się niedostatecznej ilości wycieczkowiczów. Widocznie pociągi te są mało atrakcyjne, skoro nie ma chętnych do korzystania z nich.

Trzeba też dodać, że w wielu wypadkach z tego rodzaju pociągów korzystają nie turyści,

lecz kupcy, wśród których popularne są właśnie pociągi popularne.

Jak nam donoszą, niestęchany bałagan panował w pociągu popularnym Kraków — Lwów zorganizowanym przez dyr. P. K. P. w Krakowie w dniu 15-go b. m.

Mianowicie w pociągu tym nie umieszczono tablic z literami A—B it.d., a publiczność poinformowana przez konduktora, że można wsiadać do bądź którego wagonu — tak się lokowała.

Dopiero na 5 minut przed odejściem pociągu umieszczono tablice orientacyjne, przez co

był wielki bałagan, gdyż zmuszono pasażerów w ostatniej chwili do przesiadania się z jednego końca pociągu na drugi koniec.

Poza tym wagony te były bardzo brudne, tak, że pasażerowie, którzy wyjechali w jasnych ubraniach, mają ubrania zupełnie poplamione i muszą je dać do czyszczenia.

Kierownik tego pociągu wycieczkowego bardzo niestosownie zachowywał się wobec pasażerów. Mianowicie zupełnie niesłusznie obraził pewną pasażerkę, która widząc, że niema tablic orientacyjnych, wsiadła do jego przedziału.

Pościg policji za opryskiem na ul. Florjańskiej

Policja krakowska aresztowała Izraela Löwiego, lat 22, bez zajęcia i stałego miejsca zamieszkania pod zarzutem usiłowanego włamania do mieszkania Silberspitz Anny, zamieszkałej przy ul. Długiej 59, skąd został spłoszony przez jednego z lokatorów tego domu.

Löwi, porzuciwszy narzędzia, począł uciekać ul. Długą, Filipa, Krótką, na ul. Basztową, a ścigany przez publiczność przeskoczył przez ogrodzenie plant i plantami uciekał w stronę ul. Florjańskiej.

Na ul. Florjańskiej wskoczył Löwi do tramwaju a na krzyki publiczności przeskoczył zabezpieczenie przejściowe do tram-

waju i począł uciekać plantami w kierunku ul. Szpitalnej, gdzie został zatrzymany i doprowadzony do aresztów policyjnych.

Zniżka do kin: „Atlantic”, „Adria”, „Świt”

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
 Ważna tylko w dniu 19 maja 1937

UCZEŃ GIMNAZJALNY POSTRZELIŁ SIĘ.

We wtorek w południe, przy Karmelickiej, postrzelił się prawdopodobnie przypadkowo z

flobertu uczeń VII kl. gimnazjum IV. Ludwik Maydrowicz. Strzał trafił w okolicę serca, powodując zgon.

Współpraca szkolnictwa ze sferami zawodowymi.

Pod przewodnictwem Kuratora Okręgu szkolnego Krakowskiego p. J. Stypińskiego odbyła się w dniu 18-go maja br. konferencja w związku z zagadnieniem skoordynowania szkolnictwa gospodarczego z organizacjami gospodarczymi.

W konferencji tej wzięło udział około 20 osób, a to: przedstawiciele sfer gospodarczych, władz Kuratorskich, dyrektorzy i dyrektorzy oddziałów szkół.

Na wstępie Kurator podkreślił znaczenie tej konferencji, stwierdzając, że zagadnienie stanowiące przedmiot jej obrad, ma znaczenie nie tylko regionalne, ale również ogólnie - państwowe, ma ono bowiem na celu podniesienie stopy życiowej robotnika i właściciela polskiego, właśnie przez szkolnictwo gospodarcze.

Następnie Wzrost. p. A. Sówówna referowała zebranych wytyczne szkolnictwa gospodarczego w nowym ustroju szkół zawodowych.

W dyskusji nad potrzebami szkolnictwa gospodarczego na terenie woj. krakowskiego zabierali głos prawie wszyscy zebrani.

Zdaniem p. inż. Mianowskiego, dyrektora Izby Przemysłowo - Handlowej w Krakowie, odpływ ludności wiejskiej do miast przypisać należy przede wszystkim prymitywnym warunkom, w jakich żyje ona na wsiach. Aby temu odpływowi położyć tamę, należy podnieść warunki egzystencji ludności wiejskiej, przy czym jednym z najważniejszych czynników podniesienia tych warunków jest zorganizowanie krótkotrwałych kursów gospodarczych po wsiach i ośrodkach fabrycznych.

W dalszym ciągu dyskusji wyłoniła się sprawa praktyk wakacyjnych dla młodzieży szkół gospodarczych, których gorącą zwolenniczką jest Wzrost. Ministerialna p. dr. Maria Lewicka. Toteż zwróciła się ona do obecnych na konferencji przedstawicieli życia gospodarczego o popieranie dyrekcji oddziałów szkół, zabiegających o praktykę.

KATASTROFA SAMOCHODOWA POD KRAKOWEM

W Mogile pod Krakowem zderzył się samochód emer. płk. Wojtowicza z autem, w którym jechał ambasador turecki z Warszawy.

W wyniku wypadku, jadąca samochodem wojskowym p. Rudzioro odniosła lekkie obrażenia. Samochód dyplomaty został lekko uszkodzony.

KOBIETA POPEŁNIŁA HARAKIRI

W dniu wczorajszym mieszkańcy domu przy ul. Lubelskiej 30 w Warszawie usłyszeli jęki dochodzące z mieszkania zajmowanego przez 30-letnią Sabinę Właszewską.

Gdy przy pomocy ślusarza otworzono drzwi, oczom przybyłych przedstawił się okropny widok. Na ziemi w kałuży krwi leżała Właszewska.

Natychmiast wezwano policję i pogotowie. Lekarz stwierdził ranę ciętą brzucha i przewiózł nieszczęśliwą w stanie ciężkim do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Okazało się, że Właszewska z nieustalonych narazie przyczyn popełniła samobójstwo, zadając sobie cios nożem w jamę brzuszną.